

b. jeńca - internowanego - więźnia - zesłańca - łagiernika w Z.S.S.R. -

1. Dane osobiste. /Imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny/
2. Data i okoliczności zaareztowania:
3. Nazwa obozu /więzienia, -miejsca przymusowych robót/
4. Opis obozu, więzienia i t.p./teren, budynki, warunki mieszkaniowe, higiena./
5. Skład jeńców, więźniów, zesłańców./Narodowość, kategoria przestępstw poziom umysłowy i moralny, wzajemne stosunki ect./
6. Życie w obozie, więzieniach i t.p./Przebieg przeciętnego dnia, warunki pracy, normy, wynagrodzenie, wyżywienie, ubranie, życie koleżeńskie i kulturalne ect./
7. Stosunek władz NKWD do Polaków./Sposób badania, tortury, kary, propaganda komunistyczna, informacje o Polsce/
8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność /Wymień nazwiska zmarłych/
9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodziną?
- 10/ Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do Armii?.-

- Ad. 1. Gadusz Józef Kowalski, narod. lat 28, pracownik samodzielną, kawaler.
- Ad. 2. Zostałem aresztowany w dn. 17.5.1940 r. na granicy polsko-ukraińskiej w okolicy wsi Słubki - przez żołnierzy sowieckich - podpramienników za niśwowanie przekroczenia granicy.
- Ad. 3. Po przelasku przywołanym w obozie w Słubkach, następnie w więzieniach: w Nadwornym, Słubkach, następnie skierowano mnie do Kijowa na Ukrainie przyjeżdżając kolejno przywołanym w więzieniu w Kijowie: Charkowie a w końcu zostałem skierowany do Tagierow, Moskwa - 7-go oddziału w okolicy Kozłowa w Komi S.S.R.
- Ad. 4. Osobniczo przebywałem w więzieniach, nadwornym, a warunki były nadzwyczaj ciężkie a do zmartwychwyjętych powodów: zawalenie, brak białiny, płuczek, brak miejsca - ciężkie więzienie musiało siedzieć na cieniu, a ciężko mogła dostać się na powietrze i świeżość powietrza.
- Ad. 5. Skład więźniów w więzieniach: Polacy, Żydzi, Rusini i Polki z Zakopanem (Rumuni) a w więzieniach w Z.S.S.R. wszelkie narodowości z Z.S.S.R. Nadwornym, a w Tagierowach w Z.S.S.R. oprócz Polaków, na łóżkach byli przede wszystkim sowieccy, którzy odbywali wyrok za bandytyzm, kradzieże i t.p. a ich stan moralny przedstawiał się ciężko. - W Tagierowach istniało również prawo sibijskiego t.j. w sibijskim więzieniu a byli w więzieniu obywateli sowieckich robotali od nosa ubrania, obuwie i t.p. a nawet były wypadki rabieżcze, a winowajcy nie byli za to nigdy przetrzymywani do odpowiedzialności.
- Ad. 6. Przegląd przelasko dnia w obozie: o godz. 6.00 wychodziliśmy na trasę kolejową do pracy. Od godz. 12-13 pracowaliśmy do obrotu na kolejach, i spacerując. Pracowaliśmy stale przy budowie linii kolejowej przy kopaniu wykopów "odkroś". Norma dla ludzi z 1-4 kat. robocie wynosiła od 3-7 Kubo-metrów. Wykopienie obywateli z zaliczaniem od tego ile kto wykopował. Liczby były tylko cyfrowe, przez rozmiar i wykopanie który parę od siebie przypisywali sobie a faktycznie nie nic robili. Przygady i sibijskim było rozstrzelanie przez woźniarstwo Polacy byli w uprzedzeniu od nich walczyli.
- Na wszystkich pokazach dokonywał brak sturacji walczyli więc po kółko w obozie w sibijskim więzieniu ludzi stało i upadali najciężiej na niefortunnie, wyglądało jakby walczyli walczyli do wody do pieca - na bieżąco. Życie kulturalnego poważa iadnego - koleżeńskie stosunki były między Polakami.

- Ad. 7. Stowiska NKWD. do Polaków: Ważne NKWD z każdym obywatelu polskim
miałoby waga, npięca i kapitalizacja. Na przeciwnie wyznoszą mi
kilkusetni tary i same w uoy, lortus iadnych mi mi zadawano ten
guzianu morskich
- Ad. 8. Szpitale i iuby chorych w obowiazkach pracy na podwoy bydy budowane
i opawa lub znajdujaty iij z umiobach: szabo ognoware, lekarny
dobrych maty powreit. Dolkchiny brak no lekarshi. Smiertelnosc nie.
katonach b. duka. Ola przyklatu podam, ze z bogacty iydouskiej
organizowanej w sierpniu 1940 r. 40 osob do midzjej Gaudnia
1940 r. amato 32 osoby. Ogotem na koloni Nr. 45 na kwisy przy-
wazim od m. ca sierpnia 1940 - do grudnia 1940 amato ponad 200 osob.
ze smartych pamietam jedynie 3 nazwiska i.p. Kosowski Jozef b. 26
z Gombriozna nazwisk Banku Polskiego. - Chriatkowski i Wasmay.
i Ekert Jozef. Najwiecej ludzi umieralo wleatke myciennicie
firyon. szkorbut i na ligumky.
- Ad. 9. Z krajem ani rodnim, ktora camienkaje na terenach wroto-
nych do Rruy (okolica Lodzi) iadnej i gnosii dotychczas mi
matem:
- Ad. 10. Z obowiazkow pracy zolatam wozniany dn. 1. IX. 41 r. i bezporedniq u
stacji (Lecze) Joz - Hol. ndasam iij puz kicis, Gorkij, Saonisk
i Rujbypus do m. Torkoje do Armii Polskiej.
Nadmieniam ii agenci roznicy namawiali do powrotamk w Z.S.S.R.
lub wloz pnie w serwy Armii Czerwonej.

Przepraszam: nat.

[Faint, mostly illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]